

Regional University Office of Agricultural Consultancy
Oficiul Zonal Universitar de Consultanță Agricolă – cadru de formare a formatorilor

C. SAMUIL, I. V. CIUREA, V. VINTU, G. JIȚĂREANU, M. STANCIU
Universitatea de Științe Agricole și Medicina Veterinară „Ion Ionescu de la Brad”, Iași

Abstract

In our country, agricultural Consultancy has begun to function within a legal framework only since 1998, and still the specialists of the National Agency of Agricultural Consultancy don't have necessary training required by this field of activity. Thus, the necessity of training these specialists appeared as inevitable and it is in this respect that the Zonal University Office of Agricultural Consultancy was set up. This paper presents some results of OZUCA – Iasi, as well as some psychopedagogic aspects of the agricultural consultancy activity.

Până în anul 1990, consultanța în agricultură era aproape necunoscută și chiar dacă ea se realiza sub diferite forme „mascate”, prin sfaturi profesionale date de specialiști, prin „indicații” sau „ordine” cu caracter formal, venite „de sus”, ea nu avea un caracter instituțional organizat și nici nu se cristalizase ca profesie. „Casele Agronomului”, care aveau drept scop să organizeze și să realizeze această activitate, desfășurau acțiuni firave, sporadice, majoritatea având caracter formal. Singurele care aveau competența profesională necesară erau stațiunile de cercetări agricole și universitățile cu profil agricol, dar ele se confruntau cu lipsa pârgurilor materiale, cu inexistența unui cadru organizatoric sau chiar de barierele cu caracter politic, aspecte care le diminuau foarte mult puterea de penetrare și eficiența.

Începând cu anul 1990, formele reduse de consultanță care mai erau în agricultură au dispărut aproape complet, iar acest aspect a căpătat o gravitate deosebită după apariția Legii 18/1991, când agricultura românească a intrat într-un proces de restructurare radicală. Noii proprietari, care numai parțial erau și producători, s-au trezit complet „dezarmați” în fața provocărilor impuse de economia de piață.

Nivelul scăzut al cunoștințelor tehnologice, lipsa informațiilor privind mediul economic în care-și desfășurau activitatea, la care s-a adăugat fobia pentru „sfaturi”, indusă de ani întregi, în care li s-au transmis anumite „indicații”, coroborate cu insuficiența mijloacelor economice, determinată de politica agrară, în mare parte defavorizantă pentru micii producători agricoli, au contribuit la declinul agriculturii românești.

Sursele de inspirație privind modul de organizare a activității de consultanță din țară noastră au reprezentat-o structurile organizatorice similare din țările cu agricultură avansată din vestul Europei (Germania, Franța, Anglia etc.).

Experiența pe care o ofereau aceste țări, în care producția agricolă era asistată de puternice structuri organizatorice de consultanță agricolă, precum și necesitatea alinierii la aquis-ul și la sistemul instituțional al Uniunii Europene în perspectiva integrării, au impus promovarea unor acte legislative, menite să creeze structurile organizatorice, care să asigure servicii de consultanță agricolă.

Actele normative apărute în anul 1998 (HG 676/1998 modificată la 23.08.1999 și Ordonanța Guvernului României nr. 61/1998) au creat cadrul organizatoric necesar realizării acțiunilor de consultanță pentru producătorii agricoli. În acest an a luat ființă Agenția Națională de Consultanță în Agricultură, care era reprezentată legal și organizatoric în fiecare județ, prin Oficiile județene de consultanță (OJCA) și Centrele locale de consultanță în agricultură (CLCA).

Consultanța în agricultură reprezintă, în primul rând o profesie care s-a ivit din necesitatea de a asigura asistența de specialitate (tehnică, tehnologică, economică, managerială, juridică sau cu caracter social), în vederea eficientizării activității acesteia. Pentru obținerea statutului de consultant, mai mult decât în cazul altor profesii, este nevoie de înalt profesionalism, obținut prin instrucție și experiență practică.

Principala problemă a consultanței de stat o constituie conflictul de interese, deoarece consultantul agricol îndeplinește, în același timp cu activitatea de consultanță și funcții administrative sau de control. Acest aspect al activității consultanților afectează foarte mult încrederea fermierilor în aceștia, iar fără încredere reciprocă consultanța agricolă nu își atinge scopul. Tocmai de aceea, în cadrul activităților de formare a formatorilor din acest domeniu nu am neglijat componenta psihopedagogică, care să le dea competențe specifice în vederea realizării unor mutații la nivelul mentalității fermierilor.

Majoritatea consultanților agricoli din țara noastră sunt ingineri de diferite specializări și de aceea, se impune ca ei să își completeze pregătirea prin perfecționări ulterioare în probleme considerate deficitare. În acest sens, în anul 2000, pe baza unui protocol încheiat între ANCA și Universitățile Agronomice din țară s-au înființat Oficiile Zonale Universitare de Consultanță Agricolă (OZUCA). În această direcție, OZUCA Iași și-a propus efectuarea periodică a unor stagii de pregătire cu angajații locali de la OJCA din Moldova. De asemenea OZUCA Iași și-a propus și dezvoltarea unor parteneriate de tip instituțional la nivel regional, național și internațional, precum și implicarea producătorilor agricoli din România în proiecte de dezvoltare națională și internațională (ex. SAPARD).

În afară de elaborarea și realizarea modulelor de instruire și specializare a consultanților agricoli din cadrul Agenției Naționale de Consultanță Agricolă (A.N.C.A.) și a consultanților agricoli independenți sau din firme specializate în acest domeniu, OZUCA Iași asigură și cadrele didactice, experții și specialiștii care vor ține aceste cursuri.

În perioada care a trecut de la înființarea OZUCA Iași, aceasta a organizat și susținut mai multe întâlniri cu specialiștii de la Oficiile județene de consultanță din Moldova, în care s-au dezbătut probleme legate de Consultanța Agricolă și de Managementul Fermei.

Pentru desfășurarea în condiții bune a stagiilor de specializare, organizate la USAMV Iași, s-au elaborat manuale de lucru și alte materiale care au fost puse la dispoziția participanților.

Pentru o mai bună reușită a acestor acțiuni, lectorii invitați la aceste cursuri de specializare au fost profesori de la USAMV Iași, care au participat, în marea lor majoritate la stagiile de perfecționare în unele țări din Europa, cu tradiție în domeniul consultanței agricole, cum ar fi: Germania și Anglia.

În cadrul acestor cursuri, lectorii au prezentat și dezbătut probleme noi ridicate de consultanța agricolă din țara noastră și au folosit, de multe ori, exemple de soluționare a acestora din cadrul țărilor din Comunitatea Europeană. Pentru o mai bună implementare și înțelegere a problemelor dezbătute s-au organizat și câteva vizite la unități de profil din zonă.

La aceste specializări au participat angajați de la OJCA din Moldova, cu o pondere de acoperire a perfecționărilor de aproximativ 15% din totalul angajaților, pentru județele: Botoșani, Suceava, Neamț, Vaslui, Bacău, Vrancea, Galați și de 25% pentru județul Iași (tab. 1).

Urmărind diferențierea pe sexe, se poate observa că în toate județele a primat participarea bărbaților în detrimentul femeilor, lucru explicat în special prin structura pe care o au aceste Oficii județene de consultanță și mai puțin datorat temelor supuse atenției cursanților (tab. 1).

Faptul că angajații Oficiilor Județene de Consultanță Agricolă nu au suficiente studii în domeniu, datorită lipsei unui cadru organizat de efectuare a lor, a făcut și mai oportună existența Oficiului Zonal Universitar de Consultanță Agricolă, care vine să completeze benefic tocmai acest gol. Prin gradul de participare destul de ridicat dar mai ales prin interesul manifestat de cursanți și prin problemele ridicate, considerăm deosebit de utile desfășurarea acestui gen de instruire.

Participarea la cursurile de specializare organizate de OZUCA Iași

Județ	Participanți		
	%	din care	
		Bărbați (%)	Femei (%)
Iași	25	75	25
Neamț	15	100	-
Suceava	15	66	34
Botoșani	15	50	50
Vaslui	15	75	25
Bacău	15	50	50
Vrancea	15	50	50
Galați	15	50	50

Concluzii, tendințe, propuneri:

Prin acțiunile organizate, Oficiul Zonal Universitar de Consultanță Agricolă Iași a reușit să efectueze specializarea unui număr destul de însemnat de angajați ai Agenției Naționale de Consultanță Agricolă, în domenii de interes larg pentru aceștia. În urma consultării chestionarelor finale, completate de cursanți, s-au stabilit câteva teme noi care vor putea fi dezbătute la următoarele întâlniri. De asemenea considerăm că se impune reluarea cursurilor deja efectuate și cu alți cursanți pentru a acoperi întregul grup al celor implicați în activitatea de consultanță în agricultură.